

Ελ Αλαμείν - Το τέλος της γερμανικής κυριαρχίας [23 Οκτωβρίου 1942]



Γονική Κατηγορία: [Ιστορική Βιβλιοθήκη](#)

Κατηγορία: [Έπος 1940 - 2ος Παγκόσμιος Πόλεμος](#)

Δημοσιευμένο στις Πέμπτη, 23 Οκτώβριος 2014 13:00

Από τον/την Ιστοσελίδα "OnAlert.gr"

Προβολές: 1



Το Ελ Αλαμείν ήταν η αποφασιστική καμπή στη βόρεια Αφρική κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όταν η βρετανική νίκη εμπόδισε την προσπέλαση του Αξονα στην Αίγυπτο, στη διώρυγα του Σουέζ και στα πετρέλαια της Μέσης Ανατολής. Ο Βρετανός πρωθυπουργός Γουίνστον Τσόρτσιλ παρατήρησε αργότερα: «Πριν απο το Ελ Αλαμείν δεν είχαμε καμιά νίκη, μετά το Ελ Αλαμείν δεν είχαμε καμιά ήττα». Σ' αυτή τη μάχη οι Έλληνες έπαιξαν το δικό τους σημαντικό ρόλο . Σαν σήμερα ξεκινούσε η δεύτερη μεγάλη μάχη.

Όταν άρχισε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος οι Γερμανοί διέθεταν τον καλύτερα εκπαιδευμένο και εξοπλισμένο στρατό του κόσμου. Η τακτική του μπλίτςκριγκ τους είχε δώσει τη δυνατότητα να κατακτήσουν πολύ σύντομα τη Γαλλία και να διώξουν τους Βρετανούς από τη Δουνκέρκη για το νησί τους. Η μεγαλύτερη έλλειψη για τη Γερμανία ήταν το πετρέλαιο με το οποίο θα εφοδίαζε τις μηχανο κίνητες δυνάμεις της.

Από την αρχή ο Χίτλερ είχε σχεδιάσει να λύσει αυτό το πρόβλημα καταλαμβάνοντας περιοχές πλούσιες σε πετρέλαια. Με την επίθεση του εναντίον του νότιου σοβιετικού μετώπου σκόπευε να καταλάβει τον Καύκασο αποκτώντας πρόσβαση στις ρουμάνικες πετρελαιοπηγές ενώ μια επίθεση των Ιταλών συμμάχων του θα εξασφάλιζε τη βόρεια Αφρική και την πρόσβαση στη Μέση Ανατολή. Πέρα από την απόκτηση των αναγκαίων αποθεμάτων πετρελαίου, οι επιθέσεις του θα στρέφονταν και εναντίον της διώρυγας του Σουέζ, απο όπου οι Γερμανοί θα έβγαιναν στον Ινδικό ωκεανό και θα συντόνιζαν τις προσπάθειες τους με τους Ιάπωνες.

Όταν η Ιταλία κήρυξε τον πόλεμο κατά της Βρετανίας στις 10 Ιουνίου 1940, κύριος αντικειμενικός στόχος των Ιταλών ήταν να διώξουν τους Βρετανούς από την Αίγυπτο. Ωστόσο, παρά τον υπέρτερο αριθμό τους, δεν κατάφεραν πολλά πράγματα απέναντι στους αντιπάλους τους. Η «επίθεση» τους μετατράπηκε σύ ντομα σε υποχώρηση μέσω της Λιβύης. Τον Φεβρουάριο του 1941 οι Βρετανοί είχαν καταλάβει το σημαντικό λιμάνι του

Τομπρούκ και είχαν σκοτώσει ή αιχμαλωτίσει πάνω από 130.000 Ιταλοί έναντι μόλις 500 Βρετανών νεκρών και 1.400 τραυματιών.

Ο Χίτλερ, φοβούμενος μια γενική κατάρρευση της Ιταλίας, έστειλε τεθωρακισμένες δυνάμεις υπό τον Έρβιν Ρόμελ για να ανακτήσει την πρωτοβουλία στη βόρεια Αφρική. Ο Ρόμελ, που είχε ήδη αποκτήσει φήμη για τη στρατιωτική ευφυΐα του στις μάχες της Πολωνίας και της Γαλλίας, έφθασε στη βόρεια Αφρική τον Φεβρουάριο του 1941. Μέσα σε έναν μήνα το Άφρικα Κορ του απώθησε τους Άγγλους και ανακατέλαβε το Τομπρούκ στις 21 Ιουνίου. Μια ημέρα αργότερα ο Χίτλερ προήγαγε τον Ρόμελ σε αρχιστράτηγο. Αυτό μπορούσε να το κάνει, δεν μπορούσε όμως, λόγω της απασχόλησης του στο ρωσικό μέτωπο να προσφέρει τις εφεδρείες και τα εφόδια που χρειαζόταν ο Ρόμελ για να συνεχίσει την επίθεση του με επιτυχία. Το 1942 οι δυο στρατοί είχαν λάβει αμυντικές θέσεις και παρακολουθούσαν αλληλους σε μια γραμμή 60 χιλιομέτρων που ξεκινούσε από το Ελ Αλαμείν της βόρειας Αιγύπτου στη Μεσόγειο θάλασσα και έφθανε μέχρι την κοιλάδα της Κατάρρα στον νότο.

Την 1η Ιουλίου 1941 το Άφρικα Κορ επιτέθηκε εναντίον του εχθρικού κέντρου αλλά οι Βρετανοί απάντησαν με μια αντεπίθεση στον νότο. Η 8η Στρατιά του στρατηγού Κλοντ Ότσινλεκ αντιστάθηκε επί τέσσερις εβδομάδες στις εχθρικές επιθέσεις και αντεπιθέσεις, μέχρις ότου οι αντίπαλοι ξαναβρέθηκαν στις αρχικές θέσεις τους μόλις 90 χιλιόμετρα δυτικά του Νείλου.

Παρά την εξαιρετική προσπάθεια του Οτσινλεκ, ο Τσόρτσιλ τον αντικατέστησε τον επόμενο μήνα με τον στρατηγό Χάρολντ Αλεξάντερ ως γενικό διοικητή της Μέσης Ανατολής και τοποθέτησε τον στρατηγό Μπέρναρντ Μοντγκόμερι επικεφαλής της 8ης Στρατιάς. Ο υπεροπτικός, τραχύς και ματαιόδοξος Μοντγκόμερι είχε την ικανότητα να εμπυχώσει του; στρατιώτες του και να ανασυντάξει τις δυνάμεις του.

Ο Ρόμελ σφυγμομέτρησε τον νέο διοικητή με μια επίθεση στα τέλη Αυγούστου στο Αλάμ Χάφα, αλλά οι βρετανικές γραμμές κράτησαν γέρα. Έναν μήνα αργότερα ο Μοντγκόμερι ήταν έτοιμος για τη δική του επίθεση. Η 8η Βρετανική Στρατιά είχε τώρα 200.000 άνδρες και 1.000 άρματα - διπλάσιο αριθμό από τους άνδρες και τις μηχανές του Ρόμελ. Τα μισά από τα 500 άρματα μάχης του Ρόμελ ήταν κατώτερης ποιότητας ιταλικά μοντέλα, ενώ η πλειοψηφία των αρμάτων του Μοντγκόμερι ήταν αμερικανικά Γκραντ και Σέρμαν. Επίσης οι Βρετανοί είχαν το πλεονέκτημα της αεροπορικής υπεροπλίας σε ολόκληρο το μέτωπο.

Στις 9:30 μ.μ. της 23ης Οκτωβρίου 1942, η 8η Στρατιά άρχισε την επίθεση της με μια παραπλανητική έφοδο στις νότιες αμυντικές γραμμές του Άξονα. Πραγματικός στόχος, ωστόσο, ήταν το Ελ Αλαμείν στον βορρά. Προχωρώντας κάτω από το λαμπρό φεγγαρόφωτο και με τη βοήθεια του μηχανικού, οι πεζοί και τα άρματα πέρασαν τα εχθρικά ναρκοπέδια. Οι Γερμανοί πρόβαλαν σθεναρή αντίσταση, αλλά ήταν ακέφαλοι: ο Ρόμελ είχε επισκεφθεί για λίγο τη Γερμανία. Ο προσωρινός αντικαταστάτης του στρατηγός Γκεόργκ φον Στούμπε, πέθανε από καρδιακή προσβολή καθώς έσπευδε στο μέτωπο. Το πτώμα του δεν βρέθηκε επί 24 ώρες, αφήνοντας έτσι το Άφρικα Κορ χωρίς ηγέτη επί μία ολόκληρη ημέρα.

Ο Ρόμελ επέστρεψε στις 25 Οκτωβρίου για να διευθύνει την αντεπίθεση και, από την επόμενη ημέρα, το μέτωπο τελματώθηκε. Στις 27 του μήνα οι Βρετανοί προσπάθησαν και πάλι να διασπάσουν τη γερμανική άμυνα, αλλά απωθήθηκαν στις θέσεις τους. Τέλος, στις 29 Οκτωβρίου άλλη μια συμμαχική επίθεση, αυτή τη φορά υπό μια αυστραλιανή μεραρχία, κατάφερε να διεισδύσει στις γραμμές του Άφρικα Κορ. Τα γερμανικά αντιαρματικά όπλα σταμάτησαν για λίγο μια νέα επίθεση την 1η Νοεμβρίου, αλλά ολόκληρο το Άφρικα Κορ ετοιμάστηκε για υποχώρηση μετά από δυο ημέρες. Ο Χίτλερ, παρά το γεγονός ότι δεν μπορούσε ή δεν ήθελε να ενισχύσει τις γερμανικές δυνάμεις, διέταξε τον Ρόμελ να σταθεί και να πολεμήσει μέχρις εσχάτων. Ο Ρόμελ αρνήθηκε να καταστρέψει τον στρατό του σε μια άσκοπη σύγκρουση και άρχισε να υποχωρεί προς τα δυτικά στις 4 Νοεμβρίου.

Οι απώλειες του Άξονα στο Ελ Αλαμείν ήταν συνολικά 20.000 νεκροί και 30.000 τραυματίες. Σχεδόν όλα τα άρματα και το πυροβολικό του είχαν καταστραφεί ή αιχμαλωτιστεί. Οι Βρετανοί είχαν 13.500 απώλειες και έχασαν τα μισά άρματα τους. Τους επόμενους μήνες όμως απώθησαν το Άφρικα Κορ προς τα δυτικά, όπου βρισκόνταν οι Αμερικανοί οι οποίοι είχαν αποβιβαστεί στην Καζαμπλάνκα στις 8 Νοεμβρίου. Οι τελευταίοι στρατιώτες του Άξονα στη βόρεια Αφρική παραδόθηκαν στις 13 Μαΐου 1943.

Η βρετανική νίκη στο Ελ Αλαμείν τερμάτισε τις γερμανικές ελπίδες για κατάληψη της Αιγύπτου, για έλεγχο της διώρυγας του Σουέζ και για πρόσβαση στις πετρελαιοπηγές της Μέσης Ανατολής. Εκτός από την καταστροφή του Άφρικα Κορ, οι Σύμμαχοι κατείχαν πλέον ολόκληρη τη βόρεια Αφρική από όπου μπόρεσαν να αρχίσουν μια εισβολή στη Σικελία, γεγονός το οποίο απέσπασε την Ιταλία από τον Άξονα.

Το Ελ Αλαμείν χαρακτήρισε το τέλος της γερμανικής επέκτασης. Με την είσοδο των Ηνωμένων Πολιτειών στον

πόλεμο και τις σοβιετικές νίκες στη Ρωσία, το Ελ Αλαμείν υπήρξε κομβικό σημείο για τη βόρεια Αφρική και για ολόκληρο τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η μάχη διευκόλυνε την προέλαση στην Ιταλία, στη Νορμανδία και τελικά μέσα στα γερμανικά εδάφη. Όπως δήλωσε ο Τσόρτσιλ. μετά το Ελ Αλαμείν οι Σύμμαχοι δεν ηττήθηκαν πλέον.

Τα στοιχεία για το Ελ Αλαμείν προέρχονται από το βιβλίο του Μ.Λ.Λάνινγκ "οι 100 μεγαλύτερες μάχες όλων των εποχών". Εκδόσεις ΕΝΑΛΙΟΣ

Πηγή: OnAlert.gr